

ПІДСЕКЦІЯ ФІЛОСОФІЇ

ДО ПИТАННЯ ПОДОЛАННЯ СТРЕСІВ У СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

TO THE ISSUE OF OVERCOMING STRESS IN THE STUDENT ENVIRONMENT

Карпик З. І.

Науковий керівник: к. філос. н., доц. Ющенко Ю. П.

Karpik Z. I.

Science advisor: doc. Yushchenko Yu. P., PhD

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Кафедра філософії і суспільних наук

Актуальність: У процесі життя кожна людина зазнає екстремального впливу внутрішніх і зовнішніх факторів, які спричиняють неспецифічну реакцію організму, стан психічної напруги, що позначають поняттям «стрес». Як відомо, вміння протистояти стресогенним подіям, передбачати стрес, запобігти йому чи ліквідувати цей небажаний стан дозволяє уникнути хронічних патологічних процесів. Сьогодні, коли колективні й індивідуальні стреси набувають все більшого поширення серед студентства, досить актуальним є питання їх подолання у молодіжному середовищі. Воно потребує наукового обґрунтування та вивчення і застосування найбільш релевантних інструментів та методик. Проблема стресових станів у студентів активно досліджувалася зарубіжними і вітчизняними науковцями, серед яких - Дж. Грінберг, Г. Акопов, В. Яқунін, І. Меньшикова, М. Хурорна та ін. Динаміка та детермінанти функціональних психічних станів студентів знайшли своє відображення у працях С. Гапонової. Вплив стрес-факторів на формування психосоціальної стійкості особистості студента досліджував Г. Аракелов. Порівняльний аналіз навчального стресу у студентів вищих та середніх навчальних закладів було проведено Г. Дубчак.

Актуальність названої проблеми, об'єктивна потреба у визначенні оптимальних методів та засобів її розв'язання зумовили вибір теми нашої наукової роботи.

Мета: Дослідити проблему подолання стресів у студентському середовищі та вивчити найбільш дієві методики.

Матеріали та методи: Для досягнення мети використовувались такі: теоретичні (аналіз наукової літератури з теми дослідження, синтез, аналогія, узагальнення), які дозволили систематизувати різноманітні підходи та вивчити практичний досвід з вказаної проблеми; емпіричні (психологічне інтерв'ю, опитування). Інформаційною базою нашої роботи є наукові праці зарубіжних і вітчизняних науковців, матеріали науково-популярних видань, статистична інформація.

Результати: У ході дослідження з'ясували, що найголовнішими стресорами у студентському житті постають: відсутність чіткого розпорядку дня, недосипання, академічне навантаження, тривожність і невпевненість напередодні чи під час складання ПМК та іспитів, відпрацювання академічної заборгованості тощо. Та яким буде вплив цих факторів залежить від того, наскільки людина готова їх сприйняти, яким способом буде реагувати. Нездатність об'єктивно оцінити проблемну ситуацію, свідомо контролювати свої дії, розширити варіативність поведінкових реакцій викликають когнітивні і фізіологічні порушення. Як відомо, існує ряд методик, що дозволяють побудувати ефективну стратегію управління стресовими станами (що стає все більш відомою під поняттям «стрес-менеджмент»).

Висновки: Ознайомившись з рядом підходів, методів подолання стресів, ми зрозуміли, що деякі з них пропонують способи, яким має навчитися особистість, аби самостійно керувати стресом, інші – ті, які потребують допомоги фахівця (психолога, психотерапевта). Та велике значення при цьому матиме раціонально спланований розпорядок дня, повноцінне здорове харчування, відмова від шкідливих звичок, дозовані фізичні вправи.

СИНТЕЗ ФІЛОСОФІЇ ТА МЕДИЦИНИ ЗГІДНО З КОНЦЕПЦІЄЮ ГУМАНІСТИЧНИХ ПРИНЦИПІВАЛЬБЕРТА ШВЕЙЦЕРА

SYNTHESIS OF PHILOSOPHY AND MEDICINE ACCORDING TO CONCEPT OF HUMANISTIC PRINCIPLES OF ALBERT SCHWEIZER

Курило В. О.

Науковий керівник: к. філос. н., доц. Зінченко Н. О.

Kurylo V. O.

Science advisor: doc. Zinchenko N. O., PhD

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Кафедра філософії і суспільних наук

Актуальність. Синтез медицини і філософії пов'язаний нині із теоретизацією медицини і наявністю значного спектра біоетичних проблем. Він передбачає багатогранний підхід із використанням усього різноманіття гуманітарних та природничо-наукових знань і звідси виникає необхідність спеціального філософського аналізу взаємодії філософії та медицини з погляду їх співпраці і взаємозбагачення. Посеред значної кількості мислителів і лікарів

XX століття, котрі прагнули об'єднати філософську та медичну проблематику з метою вирішити нагальні проблеми людства, можна назвати німецько-французького лікаря і філософа А. Швейцера.

Мета наукової роботи полягає у дослідженні гуманістичних принципів та ідей А. Швейцера, як представника європейської філософської школи, та їх застосування у медицині, що визначає наукову новизну та практичне значення дослідження. Завдання дослідження: – *опрацювати* головні наукові роботи філософа; – *з'ясувати, розкрити та дослідити* ключові ідеї філософського вчення А. Швейцера через аналіз його основних гуманістичних принципів: принципу «благоговіння перед життям», принципу «людина – людині», принципу «людина – природа», та принципу етичної відповідальності і духовної опозиції настановам соціуму; – *дослідити* взаємодію філософії і медицини через призму гуманістичної концепції А. Швейцера.

Методи - метод системного аналізу та логічного узагальнення. У роботі аналізуються підходи Альберта Швейцера до осмислення феномену гуманізму, акцентується увага на його деонтологічному вимірі.

Результати і висновки. У науковій роботі досліджено філософську концепцію А. Швейцера – «благоговіння перед життям». А. Швейцер стверджує, що людина настільки вільна, наскільки використовує будь-яку можливість, щоб випробувати блаженство допомоги життю і позбавити його від страждань і руйнувань. Етика А. Швейцера – Жива Етика, або етика Дії, якої слід дотримуватися безпосередньо тут і зараз, здійснюючи конкретні вчинки, в котрих реалізовуватимуть власні моральні переконання і світоглядні позиції. Вона вписується в широковідомий принцип епохи глобальних проблем, який можна підсумувати такими словами: думай глобально, а дій локально; водночас збігається із загальнолюдськими та деонтологічними етичними нормами, що особливо актуально у медицині. Озброєний цим методом, сучасний медичний працівник не має права забувати, що на клінічному ліжку лежить не організм, а людина: він у даному випадку повинен враховувати не тільки соматичний стан, а й психічний, особистісні та індивідуальні характеристики.

ГОМОСЕСУЛЬНІСТЬ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ВИМІРІ

HOMOSEXUALITY IN A SOCIO-CULTURAL DIMENSION

Щербакова Я. В.

Науковий керівник: к. філос. н., доц. Ющенко Ю. П.

Shcherbakova Y. V.

Science advisor: doc. Yushchenko Yu. P., PhD

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Кафедра філософії і суспільних наук

Актуальність: Сьогодні у засобах масової інформації, науковій, публіцистичній та художній літературі активно обговорюється проблема гомосексуальності. В українському суспільстві навіть склалося певне стереотипне уявлення, що вона є явищем, що притаманне сучасному інформаційному суспільству з його трансформацією цінностей та індивідуалізацією і плюралізацією життєвих стилів. Та, як відомо, це питання сягає витоків глибокої давнини і перші згадки про гомосексуальність ми знаходимо у міфологічному і релігійному світогляді. Нетрадиційна сексуальна орієнтація знайшла своє відображення і у творчості західноєвропейських філософів, починаючи з часів античності. Беручи до уваги ступінь вивчення даного явища, значну кількість наукових досліджень, на нашу думку, гомосексуальність потребує подальшого осмислення та обґрунтування нових теоретико-методологічних підходів до свого розуміння. Зокрема, актуальними лишаються проблеми розрізнення понять «сексуальна орієнтація», «сексуальна поведінка», «гендерна ідентичність», чи супроводжують гомосексуальність психічні розлади, чи має ЛГБТ-спільнота яскраво виражені ознаки соціальної групи, чи є гомосексуальна культура альтернативою загальній культурі та ін.

Мета: нашого наукового дослідження – з'ясувати особливості гомосексуальності людини в соціокультурному вимірі.

Методи: Для досягнення поставленої мети використовувалися загально-наукові методи: аналіз, синтез, аналогія, узагальнення, систематизація, історичний, метод компаративного аналізу. Емпіричну базу склали результати опитування з досліджуваної проблеми.

Результати: Як відомо, уперше поняття «гомосексуальність» було введено в науковий обіг у 1869 році угорським лікарем Керолом Бенкетом. У XIX столітті вона стає об'єктом уваги психологів, психоаналітиків і психіатрів. І саме в той час одностатевий потяг більшістю сприймається як аномалія, деградація та патологія. Лише у 1973 році Американська психіатрична асоціація офіційно вилучає гомосексуальність з Керівництва по діагностиці і статистиці психічних порушень США, а у 1991 році Всесвітня організація охорони здоров'я виключає її із міжнародної класифікації психіатричних і поведінкових розладів.

Висновки: Опрацювавши значну кількість науково-популярних джерел та провівши опитування серед студентської молоді, ми дійшли висновків, що ставлення до гомосексуальності сьогодні лишається суперечливим як з боку суспільства, так і з боку представників ЛГБТ-спільнот. Не дивлячись на легалізацію одностатевих шлюбів у деяких країнах світу та підтримку прав ЛГБТ-осіб на законодавчому рівні, особи з гомосексуальною орієнтацією досить часто піддаються дискримінації, переслідуванням, цькуванню та мають труднощі в соціалізації.